

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Hegyedévre	120 K
Egy hétre	40 K

Egyes szám ára 2 korona.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAERLAP

Felolós szerkesztő: Dr. MARRA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADOMIVATÁS

ObMityeva(Zápolye)-u. 1. Telefonszáma 2.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Vediki Becskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 199. szám.

Szombat, 1920 szeptember 11.

Kettős oka van

az állandó és folyton növekvő drágaságnak.

Egyetlen állandó, napi problémája lett az emberiségnek ma a drágaság. Erről siránkozik a szegény ember, efelől gondolkodik a hatóság — ezen örül, az európai skalpvadász, a lánkereskedő. Elméleti tanulmányok tárgyalják longum et latum a drágaságot, gyakorlati gyors, erőszakos, bár igazságos hatósági és kormányintézkedések vetnének gátat ennek az ujkori borzalmas molochnak, de minden ész, erő, jóakarát, visszaütő ravaszság vagy furfang hiába való. A drágaság áll, marad.

Más koroknak, századoknak is megvoltak a maguk gazdasági, ipari és kereskedelmi, akkor szintén megoldhatatlannak látszó problémái, nehézségei, de a mai drágaság természetében és eredetében, mondhatnók, egészen új, speciális valami, ámbar létezése emberi alaptermészetből kifolyó okokra vezethető vissza.

A háborus, várakozó tétlenség és a hádikórházak kényelmes ápolgatása munkatlanságra, dologtalanságra szoktatta az embereket. A függőség érzetében élt ember-tömegek megszokták mástól, felsőbb helyről várni helyzetük javítását. A ki nem egyenlített faji, nemzeti és állami érdek ellentéteiből nyugtalanság, bizonytalan állapotok várakozó álláspontra kényszerítik a valamit kezdeni akaró alkotó észt vagy munkáskezet. Nyersanyag van, de nincs aki feldolgozza. A meglévő kész pedig ugyszólván talált kincs, amelyet a birtokában tartó nem akar kiadni a kezei közül. Tehát természetes, hogy méreg drága minden, amire szükségünk van.

A másik ok — szintén az emberi természet oktalan tulajdonsága: egymás munkájának lekicsinylése, értéknélkülinek minősítése. Hogy mondhatja a kézimunkás, hogy az ő munkája többet érő, mint a szellemileg dolgozó-é?! Vagy akármelyik szakban dolgozó egyén, hogy az én munkám, az én produktumom többet érő, mint a másiké? Legfeljebb a közvetlen, azonnali hatásaiban mutatkozó munkát lehetne csak, de aránylagos igazságos korlátozással többre értékelni, émbár ez is nagyon relatív és nem kevésbé veszélyes kihatású megoldás volna.

Itt csak egy segítene. A jelszavak, frázisok által harcba gabajodott népeket végre nyugodtan, békében hagynák a nagyképi apostolok, erőszakos államférfiak és önző céljaik elérésére törekvő véresszájú agitátorok, hogy mindenki felvegye munkájának fonalát ott, ahol elhagyta.

Meg van az orosz-lengyel fegyverszünet.

Lyon. (Radió.) Lengyelországból érkezett legutolsó hírek szerint a lengyel és orosz csapatok között megszűnt az ellenségeskedés és a fegyverszüneti szerződés életbelépett. A hadvezetőség mindkét részről ily értelmű parancsokat adott ki.

A JUGOSZLAV CSAPATOK NEM VONULNAK KI A SZLOVÉN NÉPSZAVAZÁSI TERÜLETRŐL.

Laibach. A laibachi tartományi kormány a napokban hat óra hosszáig tartó ülésen tárgyalta a népszavazási kérdéseket. Az ülésen résztvettek dr. Jovanovic és Jókity tábornok határmegállapító bizottsági delegátusok és afelől értekeztek, hogy a jugoszláv csapatok e hó 15-én elhagyják a népszavazási zónát. A kormány a határidő ellenére is kérte a jugoszláv csapatok otttartását.

A DUNA-KONFERENCIA MŰKÖDÉSE.

Páris. A Duna-konferencia most tárgyalja Görögország, Jugoszlávia és Románia ellenjavaslatait és a Magyarország részére kidolgozott forgalmi feltételeket. A francia tervezetnek a szabad dunai forgalomról szóló szakaszát a legközelebbi ülésen fogják tárgyalni.

STATARIUM CSEHSZLOVÁKIÁBAN.

Wien. Egész Csehszlovákia területére statariumot hirdettek ki, a türethetetlen hátramenti csempészek miatt. A magyar-lengyel határon légionisták őrzik szigorúan a határt. A csempészeket halálra ítélik.

AZ ANGOL MUNKÁSSÁG A VILÁG FORRADALOM MELLETT.

London. A „Temps“ szenzációs for máju cikkben foglalkozik Williamnak, a angol szállítómunkások vezérének egy nagy munkásgyűlésen tartott beszédével. William kijelentette, hogy ő, mint az angol munkásság egyik vezére végre nyíltan kimondja, miután a nagy világharc tizenkettedik órája már bekövetkezett, hogy az egész angol munkásság, kivétel nélkül az orosz bolsevizmus mellett foglal állást és magát szolidárisnak érzi az orosz népnek most már megállapított államformájává vált kommunizmusával. Oroszország megkezdte a világforradalmat, Anglia folytatni fogja és Amerika pedig majd befejezi. Az angliai és amerikai mostani nagy sztrájkok csak előjátékai a rövidesen elkövetkező nagy világforradalomnak.

William angol munkásvezérnek ezen nyilatkozata, miután a nagy nyilvánosság előtt tette, óriási szenzációt keltett az angol politika körében és általában egész Angliában.

VÉRÉS ZAVARGÁSOK HORVÁTORSZÁGBAN.

Beograd. A horvátországi parasztok, akik a folyamatban lévő ló- és marhaösszeírás felől tévesen voltak informálva és félrevezetették magukat, a hosszufalvi és szentiváni járásokban zavargásba törtek ki. Hosszufaluban a felfegyverzett parasz- tok megtámadtak egy tudományos expedíciót és Vuics handnagyot halálosan megsebesítették. A megtámadottak kénytelenek voltak fegyvert használni, két felkelő súlyosan és többen könnyebben megsebesültek. A zavargások hírére Hosszufaluból katonaság érkezett Szentivánba, ahol a felfegyverzett tömeg megrohanta a község házat és megsemmisítette az összeírási lajstromokat. A rendőrök a tömegetől megtámadva, kénytelen volt fegyvert használni, aminek következtében egy támadó meghalt, többen megsebesültek. A kivonult katonaságnak és csendőrségnek sikerült helyreállítani a rendet. Annak ellenére hogy az összeírást azonnal beszüntették, a nép közt az agitáció erősen folyik. A kormány megtette a szükséges lépéseket a csend és rend biztosítására.

AZ AIX LES BAINS-I TANÁCSKOZÁSOK.

Páris. Az Aix les Bains-i tanácskozá- sok, amelyen Giolitti és Millerand vesznek részt, szeptember 12-én kezdődnek. Giolitti 11-ikén este érkezik meg és a Hotel Albion- ban száll meg. Millerand 12-ikén reggel érkezik, részére a Hotel Mirabeau-ban rendeztek be lakást. A város nagy előkészüle- teket tesz a vendégek fogadására. Több magasabb politikai személyiség máris meg- érkezett, így pl. Cambon, a nagykövetek konferenciájának elnöke. Demarchery brüsszeli francia nagykövet, Barrère római nagykövet, Saga portugál meghatalmazott miniszter és Paderevszky volt lengyel köz- társasági elnök.

A PARLAMENT ÜLÉSE.

Beograd. A parlament tegnap délutáni ülésén megválasztották a skupstina tisztikarát, majd a miniszterelnök jelentést tett a horvátországi zavargásokról, amire a következő ülés napirendjét megállapítva a gyűlést berekesztették.

Délután 5 órakor nyitotta meg az ülést dr. Ribár helyettes elnök. A szokásos formalitások után a parlament áttért a tisztikar megválasztására. A szavazásban 174 képviselő vett részt és így a kvórum megvolt. A választás eredménye a következő: elnök dr. Vukosevics Sztanojlo radikális párti 150 szavazattal, első alelnök dr. Ribár, második alelnök dr. Ribnikar, titkár Segvics, az elnök helyettese Pésics Dragutin, az alelnök helyettese dr. Polics.

A választások befejezése után dr. Vesznics miniszterelnök jelentést tett a Háznak a horvátországi zavargásokról, majd megállapították a holnapi ülés napirendjét, amelyen a Bulgária és a szövetség

ges hatalmak közötti békéről szóló jelentés szerepel. A napirend megállapítása után dr. Ribár az ülést 8 óra 45 perckor berekesztette.

RENNER OSZTRAK KÜLÜGYI ALLAMTITKÁR PROPAGANDA KÖRUTJA.

Wien. A „Politische Korrespondenz“ írja, hogy Renner osztrák külügyi államtitkár nyolc napos propaganda körutra indult Tirolba, Salzburgba és Voralbergbe.

A NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI KONFERENCIA.

London. A „Politika“ jelenti, hogy e hó 25-ikére hívták össze Brüsszelbe, a háború kitörése óta első nemzetközi pénzügyi konferenciát. Ezen a konferencián nemcsak azok az államok vehetnek részt, akik tagjai a népszövetségnek, hanem az Egyesült-Államok, Finn-, Eszt-, Magyarország, Luxemburg és Bulgária.

Gyilkosság Nagytorákon.

Holttest a kukoricásban. — Feleségyilkos férj. — A gyilkos Oláhországba szökött.

— Kiküldött tudósítónktól. —

Sötétzöld répatáblák, sárarany kukoricadombok jobbról-balról az ut mentén. A merre a szem ellát, mindenütt ölnyi magas már a szökülő cirokvetés, részben már kupba rakott kukoricaszár között gurul a kocsis. A világ legjobb földje. Zsíros, fekete föld, amelyen egy tenyérnyi szik és terméketlen hely sincs. Szürke, kopott, elhanyagolt házak, amelyek isten tudja mikor voltak meszelve. Mindenütt a romlás, a tunyaság, az elhanyagoltság — igazi oláh falu. Az utcán lombán ballagó troglodytszerű férfiak, piszkos ruhájú gyerekek. Töpördött vén anyókák hármásával-négyesével a vedlett falu házak előtt fonják a hófehér gyapjút és bámulnak a futó hintó után. A község házához hajtok. A jegyző ur! Éppen most ment el az urakkal a boncolásba.

A temetőben.

A nagytoráki temető előtt már messziről észre vesszük, hogy a temető árkan innen bámészkodó falusiak állnak, akik közül a meggyilkolt hozzátartozóit csak onnan lehet megismerni, hogy fedetlen fővel állanak. A rokonok érzés valami tulerősen nincs bennük kifejlődve. Magyar és Fialowszky doktoroknak a boncolásnál például a meggyilkolt bátyja segített.

A kis vörös téglából rakott halottaskamra előtt egy kékre festett padon ül a törvényszék írnoka és egy széken írja a jegyzőkönyvet, amit Boschki vizsgálóbíró mond neki tollba. A meggyilkolt asszony hullája egy koporsóban fekszik a halottas ház mellett a szabadban és körülötte dolgoznak Magyar Károly és Fialowszky Béla doktorok két-három falubeli segítségével. A temető kapujában áll két csendőr szuronyos puskával és tereli vissza a kíváncsi asszonynépet. A férfiak bambán nézik a doktorokat munkáját tisztos távolból, de az asszonyokat nem riasztja el a rettenetes látvány, az orcsavaró büz — szeretnének odamenni. Csak a csendőr erélyes szava riasztja őket vissza. A meggyilkolt asszony 40-42 éves kövér nő, aki állítólag szép volt, de most már ennek persze semmi nyoma. Az arca, félig meztelen teste lilásfekete, telistele szurásokkal. Hat nagy, mély szurást találtak rajta, az orvosok, amelyek közül kettő a nyakán volt, a gége mögött, úgy hogy teljesen keresztül szurta a nyakát. Négy pedig részben a mellén, részben a hasán érte az asszonyt. Retten-

tes küzdelem előzhette meg ezeket a szurásokat, mert az asszony tenyere és kézfeje is össze-vissza volt vagdalva, ahogy a gyilkos kést elkapta. Teste meg boritva volt kisebb-nagyobb szurásokkal, ahogy egy nekidühödött ember szurkál már vakon összevissza a levegőben.

Hogy történt a gyilkosság.

Muczok Jon nagytoráki paraszt a feleségével, Marjuca Mikijonnal nem élt valami jólában. A házastársak, akik valamikor paraszti fogalmak szerint jómóduak voltak, egyformán szerették a könnyű életet. A férfi nem nagyon kívánta a munkát, az asszony meg mindig kikapós volt kisé. Így aztán rövidesen elszórt a tiz hold föld és Muczokék zsellérsorba szorultak. Az asszony most már nap-nap mellett szitotta az összeveszéseket, úgy hogy végre is külön váltak. Majd megint összekerültek valahogy és ez így ment, míg az utolsó két hónapban végleg elváltak. A férfi eladta aztán a napokban a házát is és elhátározta, hogy kimegy Amerikába és új életet kezd. Ugy látszik, erről folytak az asszony és a férfi közt tárgyalások, mert többen a falusi asszonyok közt emlékeznek rá, hogy az asszonyt hívta az ura, Amerikába, de ez hallani sem akart róla, hogy az urával menjen. Most szombaton este a férfi lakodalomba volt hivatalos a faluban és el is ment oda. Egész vasárnap ott mulatott és hétfőn reggel bizonyára kapatosan kiment a faluból és elindult a becskeri uton. Az uton közel Bégaszentgyörgyhöz találkozott a feleségével, aki szintén Becskerekre akart menni. Valamilyen ürüggyel becsalta az asszonyt a kukoricásba.

A férfi elmegy a faluból.

Hétfőn délben Muczok beállított egyedül a faluba. Elment egy öreg férfirokonához, aki valamikor nála élt kegyelemkenyéren és ott töltött egy kis időt. Majd adott az öreg embernek tiz koronát: No öregem igrál rajta pálinkát, mert én már ugyse adok neked többet. Elmegyek és nem jövök többé vissza. Az asszonyról nem szólt egy szót sem. Délután aztán tényleg el is tűnt a férfi valamerre. A nyomozó csendőrök Bogdánovity Lyubomir és Jefremov Péter sok gyanus ok alapján úgy vélik, hogy Oláhország felé szökött.

Felfedezik a gyilkosságot.

Szardán délután Hien József odavaló lakos vadászás közben az egyik utmenti kukoricásban egy rettenetes dulakodás nyomait fedezte föl. Körüljárta a helyet és az egyik oldalon ott talált egy félig meztelen női hullát, maga alá gyűrte ruhával egy óriási vértócsa közepén. Hogy milyen körülmények közt történhetett aztán a gyilkosság, arra nincs semmi pozitív nyoma. Az megállapítható, hogy az asszony ruhájában nem hiányzanak és az a mód, ahogy a teste alá volt gyűrve, azt engedik következtetni, hogy maga vetette le őket. Hien értesítette a nagytoráki csendőrséget, amely azonnal bevitte a hullát Torákra és értesítette az ügyészséget, amelynek képviseletében tegnap délután Vojvody Ivó dr. ügyész, Boschki vizsgálóbíró, Magyar Károly dr. és Fialowszky Béla dr. törvényszéki orvos ment ki a helyszínére.

Nagytorák község.

Nagytorákon ez rövid két hónapon belül már a harmadik gyilkosság. Ez indított főképpen arra, hogy kimenjek és megnézzem ennek a községnek a külső képét. Hihetetlen piszkos, elhanyagolt falu. A utcai részén is leomlott vakolat. Minden romladozó és fakó. Az egyedüli élénk szín a házakon a kotárkáról lecsüngő karminpiros paprikafüzér. Ez minden házon ott van a fakó vedlett házakon úgy néz ki, mintha valami ujjongó, nevető fiatal koszorut raknának egy öreg, fáradt fejre. A kapukból álmoszemű kacagó színekbe öltözött leányok bukkannak elő egy-egy perere. A földje a falunak elsőrendű, gazdag jó föld. A lakosság vagyonos, de végtelenül primitív, majdnem állatias. A temető előtti tömegben egy cifra katrincás szép arcú leány áll tágra nyitott szemmel. Megkérdezem, ismerte-e a meggyilkoltat. Igen, mellettük lakott. Sajnálja-e? Bámészan néz rám és ránt egyet a vállán. Egy szürke darócruhás, kendővel összevissza kötözött, töpördött anyókat hoz két asszony a karjánál. Az anyóka éneklően motyog oalamí monoton sirámot, majd odajutva a koporsó elé, lélektelen szemekkel bámul a nappali világban rikitóan égő két gyertyára. A temetőárok partján gyerekek hancuroznak és az eddig bambán bámuló emberek egyszerre érdeklődő arccal fordulnak az ut felé, ahol most jön haza a legelőről a csorda.

Jása.

Egészen úgy, mint nálunk...

A „Beogradi Dnevnik“-ben jelent meg a napokban a következő cikk: Lakáskrisis. Beograd község előljárosága száz kisebb-nagyobb sirbolt építését kezdte meg és ezeket a sirboltokat önköltségi áron fogja az egyes családoknak átengedni. Ime, ismét egy hatalmas lépés a lakásinség leküzdése terén... Párisban is nagy a lakásinség és megesett, hogy egy urnak azt ajánlták a barátai, menjen a Pére Lachaise temetőbe és foglaljon el ott egy sirboltot. Ott van még elég lakás. Ilyen a mi község tanácsunk is, amely nemcsak hogy a temetőbe utal bennünket, hanem jóelőre gondoskodik sirboltunkról is. Az embereknek a városban lakás kell és a község a topcsideri hegyen és az új sirkertben épít lakásokat! Az előbbi lakások ideiglenesek, az utóbbiak állandóak. Az áthurcolkodás az előbbiekből az az utóbbiakba okvetlen szükséges és habár sok ceremóniával jár, mégis, mindig kellő időre, nagy nehézségek és incidens nélkül történik. Az ember, azokat az ezer aprósággal és butorokkal komplikált lakásokat elhagyja és átmegy amabba a nagyon is egyszerű lakásba, amelyet butorozatlan szobának is lehet nevezni. És minek is ott a butor? A sirboltban nincs szükség székre, mert a holtak fekszenek és sohasem gondolnak arra, hogy egy kicsit leüljenek. A sirboltokban nincsenek asztalok, amelyeken rendes körülmények közt ebédelni, vagy levelet szokás írni. Még egy halott sem irt levelet, dacára az elmenésnél szokásos ígértnak: „hogya megérkezem, írni fogok és

te felelj, mihelyt megkapod a levelem." A sirtoltokban nincs szükség mosdókra, mert a holtak nem mossák meg az arcukat, — az arcok olyanok maradnak, amilyenek az életben voltak; halál után nem lehetnek sem tisztábbak, sem piszkosabbak.

És minden más is fölösleges ezekben a lakásokban. Kályhák nem kellenek, mert a holtak sohasem fázhatnak; ablak nincs, mert a halott asszony ablakán senkisé is kopogtat és senkisé is ad neki éjjeli zenét.

És így a sirtoltok igen egyszerűek és igen könnyen lehet őket elkészíteni. Nagyon könnyű sirt ásni és sok ember, kinek sohasem volt ása és kapa a kezében, soha egyebet nem csinál, mint hogy sirt ás. Ez a társaság a „Nagy és Utolsó Háború” idején körülbelül harminc millió ember részére ásott sirt. Ennyi ember már ki van elégítve lakással. A többiekre is gondoskodnak, minden nap újabb sirtokat ásnak és így oldják meg az ideiglenes lakásmeget.

HIREK.

A polgári házasság kérdése az S. H. S. államban. A beogradi „Progress” írja: Királyságunk azon részeiben, amelyek azelőtt Magyarországhoz tartoztak, az egyházi házasságon kívül a polgári házasság is törvényileg szabályozva volt. A polgári házasság intézménye ezeken a területeken még ma is fennáll, de csak az ottani lakosságra és az orosz menekültekre kötelező. A lap úgy értesül, hogy a polgári házasságot törvényhozásilag az egész királyság területére ki fogják terjeszteni és közli, hogy a pénzügyminisztérium 300 ezer dinár hitelt kapott az ehhez szükséges anyakönyvek és nyomtatványok elkészítésére.

Beiratások a párhuzamos magyar középiskolákba. A veliki becskeréki párhuzamos magyar tannyelvű reálgimnáziumban tegnap volt a beiratkozások harmadik napja. Eddig összesen 302 tanuló iratkozott be, így tehát a megnyitáshoz szükséges létszám már megvan. Beiratkozni lehet még szeptember hó 13-ikáig, azon túl már kérvényezni kell az utólagos beiratkozást. Beiratás naponta 10-től 1-ig az Engel-féle internátusban. Tegnap és ma a magánvizsgálatokat tartották meg. Folyó hó 14-én Veni Sancte és 15-én megkezdődnek a rendes előadások.

Az állami párhuzamos magyar tannyelvű polgári iskola szintén megnyílik, ahová eddig 148 tanuló iratkozott be. A magyar tannyelvű felsőkereskedelmi iskolában is folynak a beiratások.

A tábornok ruhái. A napokban Beeskerékre érkezett Butoics Vladimir orosz tábornok és a Rózsa-szállóban vett lakást. Közben leutazott Beogradba, de a szobáját azért fentartotta és a kulcsot megőrzés végett átadta a portásnak. Mikor a tábornok visszajött, a portás azzal az értesítéssel adta át a kulcsot, hogy távolléte alatt nem kereste senkisé. A tábornokot a kijelentés dacára is kellemetlen meglepetés érte, mert a teljesen lezárt szobából eltűnt mintegy tizenháromezer korona értékű ruhaneműje. Feljelentésére a rendőrség eljárást indított Paul Miklós szállodai portás ellen, aki ellen különben már hasonló esetről kifolyólag az ügyészségnél is folyik a nyomozás.

Az olasz vagyonadó-törvény, mely nemrég lépett életbe, azt az érdekes intézkedést is tartalmazza, hogy az adózásban a külföldi állampolgároknak is részt kell venniük. Csupán a külföldi kézben lévő olasz hadikölcsönöket mentesítették a vagyonadó alól. A vagyonadó kulcsa a közpénzügyminisztériumnál is elég szerény, amennyiben egymillió liránál 9-33 százalékot ér el és ötvenezer lira érték alatt nincs adókötelezettség. A kivett összeget husz év alatt kell letörleszteni.

A bécsi színészek sztrájkolnak. A wien-i lapok írják, hogy ott nagyarányú színészsztájk tört ki. A sztrájkolók évi 30.000 korona bérminimumot követelnek. Elhatározták, hogy a legvégsőig állani fogják a sztrájkot.

Meghívó. A Zsidó Nemzeti Egyesület folyó hó 11-én, szombaton este fél 9 órakor a Chevra-házban ülést tart, amelyen Kohn Sári és Feuerstein Kálmán tartanak szabad előadást. A tagokat és érdeklődőket ezúton is meghívja az egyesület vezetősége.

Beiratás a zentai gimnáziumban. A zentai közégi főgimnáziumba a beiratások szeptember hó 11., 13., 14. napjain lesznek d. e. 8-12-ig és d. u. 3-5-ig.

A vároesi közellátási hivatal a közgyűlési határozat értelmében feloszlatott.

Kedvezmények az oláhországi kivitelben. Take Jonesku értesítette pénzügyminiszterünket, hogy az Oláhországban vásárolt áruk ellenértéke ezentúl leiben, illetve dinárban is fizethető. Az oláh kormány megkönnyíti jelenleg Oláhországban a bevásárlások céljából tartózkodó jugoszláv bizottság munkáját.

A beogradi lövészre szeptember 11-én Panesevórol közvetlen hajó indul délben egy órakor és a beogradi hajóállomásról azonnal folytatja útját a cukorgyárig, amelynek közelében fog a verseny lefolyni. Este a hajó ugyanígy indul 6 órakor és ezzel is közvetlenül, átszállás nélkül lehet Panesovára visszatérni.

Nemzetközi pénzhamisítók Laibachban. Telefonon jelenti tudósítónk: a Bileti-tó mellett fekvő Ricsics villában a rendőrség egy nemzetközi pénzhamisító bandát fogott el a napokban. A letartóztatott pénzhamisítók legnagyobb része külföldi állampolgár. A villában a legmodernebb és raffinált pénzhamisító eszközöket és vilanyerőre berendezett gépeket fedeztek fel. Azonkívül nagymennyiségű finom papírost és vegyszert koboztak el. 20 dinárosokat és osztrák 1000 koronásokat gyártottak leginkább, de azonkívül más pénznemeket is. A laibachi rendőrség körülzárta a villát és behatolva a házba, az ott találtakat letartóztatta. A letartóztatottak neveit, kik között tekintélyes emberek nevei is szerepelnek, egyelőre a nyomozás érdekében nem hozzák nyilvánosságra.

Tőzsde. Beograd, szeptember 9. Valuták: Francia frank 180, Font sterling 92:50, Dollár 25:50, Lira 120:50, Lei 57, Léva 41, Cseh korona 44:50, Osztrák korona 10, Márka 52, Drachma 270. Devizák: Páris 175:50, Zürich 220, London 92, Milano 118, Wien 9:75, Berlin 52.

Sürgősen eladó: 1 ebédlőszoba butor, 2 ágy, 1 szekrény, 1 gyermekkosci, 1 fűthető fürdőkád, 1 eselédágy, ebédszerviz, kávészerviz stb. Üzv. Harsányinó Brigadir Risztitya (Aradaczi-) ut 21.

A vörös hadsereg bomlása.

Érdekes adatokat közöl egyik beogradi napilap az orosz vörös hadseregben uralkodó állapotokról. A szovjet hadsereg eszerint ma 100 divízióból áll, minden divízióban van 3 brigád, minden brigádban 3 ezred, minden ezred 3 zászlóaljából áll, minden zászlóalj 3 századra oszlik. Egy században nincs több 40-50 embernél, ami azt jelenti, hogy az egész vörös hadseregben 350.000 ember van. Technikai felszerelés tekintetében a hadsereg nagyon züllött állapotban van. Alig van divízióként 20 ágyú és ezek is oly rossz állapotban vannak, hogy már alig használhatók. A muníció nagyon rossz s a muníciószállítást rossz parasztszekereken végzik. A gépfegyverek sokszor egészen hasznavehetetlenek. A ka-

tonaság nagyon rosszul van felszerelve. A tisztek 90%-a a régi cári rezsimből való, 10%-a pedig kémszolgálatot teljesít és ezzel a kémkedéssel oly rettegésben tartja egy a tiszteket, mint a legénységet, hogy azoknak minden gondjuk az, hogyan fognak felelni, ha kérdőre vonják őket. A tisztek a katonákkal szemben a legkérelmezhetőbb szigorral járnak el, mert azt a tiszteket, aki a legesekélyebb fegyvelemsértésért is nem a legszigorúbb bünteti katonáit, azonnal főbelövik.

Ujra az ellátatlanok.

Többször foglalkoztunk már az ellátatlanok ügyével, míg a kérdés annyira jutott, hogy a nélkülözhetetlen bizottságot megszervezték. Most aztán úgy látszik, hogy mégis zátonyra került a dolog. A bizottság nem akart a rendelkezésére álló alaptól egymillió koronát a malmosok rendelkezésére bocsájtani, hogy azok abból egyszerre vegyenek annyi búzát, amennyit lehet hanem úgy akarja a kérdést megoldani, hogy a malmosok vegyék meg a búzát, öröklék föl, adják ki és — nem tudom, hogy miért kellene ehhez aztán bizottság?

Szinte lehetetlen ennél több vaskalaposságot elképzelni. A buza ára napról-napra megy föl. A szegény emberek már nem tudják most megfizetni a liszt horribilis árát és — a bizottság parlamentet játszik. Összeül, feloszlik, jön, megy, hürdet, elvi álláspontokon áll és úgy ül azon a nyavalyás pénzen, mintha fontos volna ez az egész fontoskodás. Közbe a buza megint szépen ezer korona lesz mázsánként és az emberek megint csak arra fognak keresni, hogy a szűkös mindennapi kenyérré teljen.

Nem elégszer emlegetjük, úgy látszik, hogy ideje sietni. Bizonyos lehet róla a bizottság, hogy a munkáját éppen úgy nem fogjuk leicsinyelni ha gyorsan intéz el mindent, mint-hogyha folyton formalitásokon lovagolnak. Az az egymillió háromszázezer korona maholnap a buza árát tekintve oly kevés lesz, hogy majd semmitse vehetünk rajta.

Annyi mindenesetre megvan, hogy elrendeltek az ellátatlanok összeírását a következő sorrendben:

- I. kerület szeptember 9-én.
- II. kerület szeptember 10-én.
- III. kerület szeptember 11-én.
- IV. kerület szeptember 13-án.
- V. kerület szeptember 14-én.
- VI. kerület szeptember 15-én.
- VII. kerület szeptember 16-án.
- VIII. kerület szeptember 17-én.
- IX. kerület szeptember 18-án.

Most már aztán igazán semmi sem hiányzik, csak a buza. Ez a segélyakció ne induljon tizletnek. A bizottság ne gondoljon mindig arra, hogy üzletileg hogy válik be a jövőben ez az ügy, hanem arra, hogy a momentán rendelkezésre álló eszközöket használja ki, amennyire lehet. Jász.

Gépészi

állást keres egy az összes vezérművek kezelésére vizsgálati bizonyítványokkal bíró gépész, aki az összes motorkezelésben is jártas (Diesel-, benzín- és gázmotorok).

Cím a kiadóhivatalban. 1656

Kávéházban, vendéglőben kérjük a

„TORONTAL”-t

Ajánlok azonnali szállításra **vagontételekben tűzifát** kitünő minőségű száraz, egészséges kemény **hasáb 7500, dorong 7000 K árban 10.000 kg-onként** helyt vagon Veliki Becskerek.

1679 **GERGELY SAMU Veliki Becskerek, Veresmartiova (Uri) utca 18. Telefon 309.**

1675 **Nevelőnőt** keresek, aki 6 éves fiamat az elemi első osztályra magánúton taníttatná. Az állás azonnal elfoglalható.

Vojkicza György gazdatiszt Puszta-Rókus, u. p. Németszernya, Torontál.

Szolid, szerény igényű nő **házvezetőnőnek** kerestetik idősebb magános urhoz. 1686

Írásbeli ajánlatokat e lap kiadóhivatala továbbít.

Hirdetmény.

A helybeli róm. kath. hitközség képviselőtestülete folyó évi szeptember hó 5-én tartott ülésében 1920. évre az egyházi adót megállapította. Az adólajstrom a hirdetésnek közzétételétől számított 8 napig a hitközség irodájában d. e. 9-11 óráig közszemlére van kitéve. Ezen idő alatt jogukban áll a hitközségi tagoknak úgy a saját személyükre kivetett, mint bármely más hitközségi tag terhére megállapított adó ellen a közgyűléshez felszólalással élni, mely a hitközségi irodában, vagy alulírt elnöknél adandó be.

Veliki Becskerek, 1920 szeptember 7.
Dr. Annau Ernő, h. elnök.

Szállítok saját termelésű fával áztatott I. r. fehér **darabos meszet** I. r. száraz darabos faszenet :: I. r. pécsi kovácszenet :: Beocsini portlandcementet :: Budai földet :: Kátrányt, legjutányosabb árban vagon- és kisebb tételekben is.

1377 **Donauer Jenő, Ókanizsa.**

A Veliki Becskereki forgalmi főnökség területén közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Érvényes augusztus 1-től.

Veliki Becskerek—Pancsevo

480	830	ind.	Vel. Becskerek	↑	érk.	2120	1807
945	1207	érk.	Antalfalva	↓	ind.	1720	1415
			Pancsevo	↓	ind.		

Veliki Becskerek—Vrsac

308		ind.	Vel. Becskerek	↑	érk.	1820	
808		érk.	Vrsac	↓	ind.		1840

Vel. Becskerek—Vel. Kikinda

1918		ind.	Vel. Becskerek	↑	érk.	640	
2120		érk.	Karlova	↓	ind.	440	
2218		érk.	Vel. Kikinda	↓	ind.	430	340

Vel. Becskerek—Zombolya (Köskenyvágányu)

1207		ind.	Nagybecskerek	↑	érk.	815	
1606		érk.	Zombolya	↓	ind.	424	

Veliki Becskerek—Subotica.

1281		ind.	Vel. Becskerek	↑	érk.	1281	
1461		érk.	Karlova	↓	ind.	1044	
1616		érk.	Csóka	↓	ind.	921	
1850		érk.	Subotica	↓	ind.	610	

Subotica—Vel.-Becskerek—Pancsevo

610		ind.	Subotica	↑	érk.	1850	
1281		érk.	Vel. Becskerek	↓	ind.	1281	
1606		érk.	Pancsevo	↓	ind.	750	

Karlova—Vel. Kikinda

1101	1520	ind.	Karlova	↑	érk.	1268	830
1140	1611	érk.	Vel. Kikinda	↓	ind.	1216	814

Zombolya—Sireg

1455		ind.	Zombolya	↑	érk.	630	
1640		érk.	Szóreg	↓	ind.	512	

Zombolya—Öregfalu

1780		ind.	Zombolya	↑	érk.	368	
1840		érk.	Öregfalu	↓	ind.	280	

Versecz—Fehértemplom

1715		ind.	Versecz	↑	érk.	700	
1810		érk.	Fehértemplom	↓	ind.	610	

Kovacsica (Antalfalva)—Pancsevo

650		ind.	Kovacsica	↑	érk.	1420	
818		érk.	Pancsevo	↓	ind.	1280	

Kovacsica—Szamos

1500		ind.	Kovacsica	↑	érk.	647	
1552		érk.	Szamos	↓	ind.	555	

Secsanj—Szamos

500		ind.	Secsanj	↑	érk.	1638	
547		érk.	Szamos	↓	ind.	1608	

Secsanj—Szamos—Alibunár

500		ind.	Secsanj	↑	érk.	1808	
547		érk.	Szamos	↓	ind.	1720	
		érk.	Alibunár	↓	ind.		

A debeljaci (Torontálvásárhely) volt csendőrlaktanya folyó évi szeptember hó 12-én d. u. 2 órakor árverésen el fog adatni. 1680

Teljesen új, komplett kisebb **malomberendezés** eladó. 1685

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Vennék 1689 vagy bére vennék motor- vagy gőzerőre berendezett **vámmalmot.**

Ajánlatokat „Malom” jeligére a kiadóhivatal továbbít.

Eladok: 10 vagon burgonyát, 2 vagon fokhagymát, 6 vagon vöröshagymát.

Veszek: búzát, kukoricát, árpát, zabot nagyobb mennyiségben a legmagasabb napiáron.

Érdeklődők forduljanak **Illics Branko** terménykereskedőhöz SZERBITTEBE. Telefonszám 11. 1688

Állami tanítónő elemi oktatást vállal. 1645

Cím a kiadóhivatalban.

Munkások!

A veliki becskereki cukorgyár f. hó 13-án, hétfőn, reggel 6 órakor kezdi meg üzemét. 1669

Keresek megvételre komplett porcellán- és üvegszervizet

Cím a kiadóban. 1646

Veszek mindenféle gabonaneműt: búzát, árpát, zabot, rozst és lisztet minta után nagyban és kicsinyben.

Bogdanovits Milán Veliki Becskerek, Miletityeva (Temesvári) u. 7. 1664

Elsőrendű nemesített **gyümölcsfák** kaphatók Hoffmann Ignác ujszegedi faiskolájában. 1626

Levél cím: Hoffmann Ignác, Ujszeged.